

Skole-hjem-samtaler kan blive bedre

Skab helhed

Hvis der er brug for at tage ting op, som ikke egner sig for små elevers ører, bør det ikke ske ved skole-hjem-samtalen, mener lærer Charlotte Andersen.

POLITIKEN

En uinteressant suppe

Overflødig, frustrerende og i nogle tilfælde en voldsom og endda skadelig oplevelse. Sådan opfatter denne far og psykolog skole-hjem-samtalerne.

Bevidstgørelse

Af Annetette Grundtvig

Bjarne Lellek er far til tre børn i folkeskolen, lektor i psykologi ved læreruddannelsen CVU i Sønderjylland og ikke i tvivl:

»Skole-hjem-samtalerne er utidssvarende. I stedet for at behandle eleverne ens ved at behandle dem forskelligt og matche deres behov får de en omgang lunken og uinteressant suppe. Eller i nogle tilfælde en voldsom og skadelig oplevelse».

Det er ikke første gang, han lufter sin holdning. I 2004 skrev han i fagbladet Folkeskolen en kritisk kommentar, hvor han beklagede formen med 'hvordan synes du selv det går'-spørgsmål og indholdet, hvor fokus generelt er rettet bagud mod det, barnet har gjort eller i særdeleshed ikke har gjort.

Savner retning

Det er Bjarne Lelleks oplevelse, at samtalerne stort set foregår, som da han selv var barn for 30 år siden, og efterfølgende har han fået bekræftet, at han ikke er alene med sin frustration. Bl.a. via samtaler med lærere og elever på skoler, som har inviteret ham ud som oplægsholder til debatmøder, fortæller han i en uddybende telefonsnak.

Taler du som far eller fagmand?

»Begge dele. Som psykolog underviser jeg kommende lærere, og som far til tre børn på forskellige trin i folkeskolen ved jeg, hvad der er på spil. Men det var en konkret oplevelse, der fik mig til at gå ind i debatten. Jeg blev simpelt hen vred, da en søn til en skole-hjem-samtale adskillige gange blev mødt med ordene: »Og hvad tænker du selv?».

»Han kørte rundt på stolen og blev stadig mere utryk. Når man får sådan et spørgsmål, sidder man jo bare og venter på at få at vide, hvad der er galt. Samtidig fik vi et væld af informationer, som vi ikke vidste, hvad vi skulle bruge til, for der var ingen konklusioner. Fem-seks lærere havde i deres tildelte fem minutter travlt med at fremlægge testresultater fra den forløbne uge».

Så længe samtalerne mest benyttes til at fortælle, om det går en elev godt eller skidt, tror Bjarne Lellek, at det ligegyldige eller negative fylder mere end det positive. Han er overbevist om, at mange børn frygter samtalerne, for hvad vil lærerne sige, og hvordan vil forældrene reagere på det?

Frygtet seance

»Det store spørgsmål er, hvad der er anvendeligt for barnet? Flere forskere udtaler sig om emnet, men mig bekendt findes der ikke nogen dokumentation for samtalerne værdi for børnene», siger han og tilføjer, at nervøsiteten ikke er forbeholdt eleverne.

»Når den pæne facade lægges væk, kommer det frem, at der både blandt forældre og lærere er mange, der har det skidt med samtalerne. Der mangler viden om, hvordan man skaber en konstruktiv samtale. Mange lærere er usikre, for de lærer det ikke på seminarier til trods for skole-hjem-samarbejdets store betydning».

Du skrev, at samtalerne ligefrem kan være skadelige. Hvordan det?

»For de børn, der ikke lever op til forventningerne, kan hjemturen efter samtalen næsten være traumatisk. De ved, at 'det her' får konsekvenser, for forældrene synes, de er nødt til at gøre et eller andet. Måske får de ikke lov til at gå til en fest. Måske får de en masse skældud. På den måde fremelsker situationen et straffende syn på læring».

»Lærerne ved, hvordan mange forældre reagerer, og det kan få nogle af dem til at holde igen med at sige tingene, som de er. Kald det bare selvcensur. Men de har ikke lyst til at odelægge deres forhold til en elev, når der alligevel ikke er tid til at gå i dybden med de forhold, som ville kunne skabe forandringer», siger Bjarne Lellek.